

België-Belgique
P.B.
Geraardsbergen 1
3/6367

IBW-IN NIEUWSBRIEF

V.u. ir. J. Van Slycken
Gaverstraat 4
9500 Geraardsbergen

Driemaandelijks tijdschrift,
8e jaargang, januari, 2005
Afgiftekantoor Geraardsbergen 1

Rivierdonderpad in het Demerbekken!

De rivierdonderpad is een sterk bedreigde vissoort in Vlaanderen. We vinden hem slechts in enkele bovenlopen van beken en rivieren. Hij doet het slecht omdat er nog weinig geschikt habitat voorkomt en omdat het oppervlaktewater sterk vervuild is. Ook in de rest van Europa is de rivierdonderpad zeldzaam. Hij werd opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn. Onlangs ontdekten we een populatie van rivierdonderpad in de Dorpsbronbeek in Orsmaal (Linter), een zijarm van de Kleine Gete. Dit is de enige populatie die we kennen in het Demerbekken.

In samenwerking met het Laboratorium voor Aquatische Ecologie van de K.U.Leuven hebben we de populatie uit de Dorpsbronbeek genetisch gekarakteriseerd en vergeleken met andere populaties in Vlaanderen. De genetische diversiteit is eerder laag in de populatie,

maar we hebben enkele genetische merkers aangetroffen die uniek zijn in Vlaanderen. De verschillen tussen deze populatie en andere populaties zijn echter heel uitgesproken. Mogelijke oorzaken hiervan zijn de aanwezigheid van migratieknelpunten, de afwezigheid van

geschikt habitat in de benedenlopen en de beperkte migratiecapaciteit van de rivierdonderpad. Door haar aparte genetische structuur kunnen we de populatie uit de Dorpsbronbeek beschouwen als een beheerseenheid, waarvoor het behoud van de genetische karakteristieken belangrijk is. Omdat de rivierdonderpad niet voorkomt in de rest van het Demerbekken, is het behoud van de populatie in de Dorpsbronbeek prioritair. In een eerste stap moeten we streven naar habitat herstel in de Dorpsbronbeek met speciale aandacht voor de uitbreiding van geschikte paaiplaatsen en naar een continu goede waterkwaliteit. In een latere fase kunnen we de populatie uit de Dorpsbronbeek gebruiken als bron voor de kweek en eventuele herintroductie van rivierdonderpad in de andere waterlopen van het Demerbekken. Zo kunnen we de genetische karakteristieken van de rivierdonderpad in dit bekken behouden.

Contactpersoon:
Koen De Gelas, tel.: 0476-25 46 94;
e-mail: koen.de.gelas@inbo.be

Vlaamse Broedvogelatlas 2000-2002 verschenen

In de periode 2000-2002 werkten een duizendtal veldornithologen mee aan het opstellen van de 'Atlas van de Vlaamse broedvogels'. Alle vogelsoorten die in

Vlaanderen broeden, werden op een gestandaardiseerde manier geregistreerd en in vele gevallen ook exact geteld. De voorbije twee jaar hebben we de gegevens op het Instituut voor Natuurbehoud omgezet in een vlot leesbaar naslagwerk. Op 23 november 2004 hebben we het gloednieuwe boek overhandigd aan Vlaams minister van Leefmilieu Kris Peeters.

De hoofdmoot van het werk bestaat uit 188 soortbesprekingen. We besteden vooral aandacht aan de huidige verspreiding en aantallen, veranderingen sinds de laatste atlasperiode in de jaren 70 en mogelijke verklaringen voor die veranderingen. De teksten worden geïllustreerd met talrijke verspreidings- en dichtheidskaarten en met foto's

van bekende natuurfotografen. Ook gaan we dieper in op de methodiek van het veldwerk, de belangrijkste gebieden voor broedvogels in Vlaanderen en de grote verschuivingen in het broedvogelbestand tijdens de voorbije 3 decennia. De atlasgegevens leenden zich bovendien uitstekend tot het opstellen van een nieuwe Rode Lijst van de broedvogels in Vlaanderen.

Uit de resultaten blijkt dat het vooral slecht gaat met vogels die typisch zijn voor landbouwgebieden. De voorbije 25 tot 30 jaar zijn sommige soorten met 70 tot 90 % afgenomen. Zo werd de veldleeuwerik, die vroeger algemeen voorkwam, nu op de Rode Lijst geplaatst na een afname van 95 % op 30 jaar tijd. Ook moerasvogels hebben het vaak moeilijk. Over bos- en roofvogels hebben we positiever nieuws, terwijl ook exoten nagenoeg allemaal toenemen.

Je kan de 'Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000-2002' verkrijgen bij Natuurpunt vzw, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen, www.natuurpunt.be.

Contactpersoon:
Glenn Vermeersch, tel.: 02-558 18 26;
e-mail: glenn.vermeersch@instnat.be

Deze nieuwsbrief wordt gratis verstuurd naar een 2800-tal adressen in Vlaanderen. Het adressenbestand werd samengesteld op basis van het adresboek van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Nieuwe of gewijzigde adressen kan je doorgeven aan Nicole De Glas, tel.: 054-43 61 50; e-mail: nicole.deglas@lin.vlaanderen.be
Krijg je onze nieuwsbrief liever elektronisch? Geef dan een seintje aan Nicole De Glas.

Eindredactie : Sandra Van Waeyenberge, Hugo Verreycken en Luc De Bruyn - Vormgeving : Filip Coopman
Drukwerk : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Dep. LIN A.A.D. afd. Logistiek - digitale drukkerij - gedrukt op recyclagepapier en met milieuvriendelijke inkt.